

## ERFARINGSKONFERANSE VANNOMRÅDE MORSA

**Hvordan kan kommunene bidra til å bedre tilstanden i Oslofjorden?**

Ola Nordal, ordfører i Ås kommune



## Hva kan vi som folkevalgte i kommunen gjøre?

- Slutte å gjødsle fjorden.
- Ta ansvar – innbyggerne forventer det.
- Få ned utslippene av fosfor og nitrogen fra AVLØP, LANDBRUK, AREALER.



## Landbruk/Åkerbruk:

Mat må vi ha, og vi skal øke norsk matproduksjon.

40 % åkerjord i Ås - Økt gjødsling til matkorn = Økt avrenning?

Bøndene, Landbrukskontoret, MORSA og PURA gjør en stor innsats.

Ingen pløgsler i Ås?



## **LANDBRUK - Hva kan kommunestyret gjøre?**

### ***-Definere mål:***

Kommuneplanen:

*Sikre god kjemisk og økologisk tilstand for vannkvaliteten (i Bunnefjorden, Gjersjøen og Årungen).*

*Følge opp miljøtiltak i landbruket, herunder sikre at buffersonen på seks meter i vannområdene PURA og MORSA blir håndhevet.*

### ***-Kreve rapportering og kontrollere oppfølging:***

*Kommunestyret vedtar at rapportering av målparametere for vannkvalitet og miljøtiltak i landbruket i kommunedirektørens tertial- og årsrapporter.*



## AVLØP:

Kjenner nye folkevalgte styringsdokumentene?

Utslippstillatelsene

Hovedplan for vann, avløp og vannmiljø – med tiltaksplaner.

Gjennomfører kommunedirektøren det som er vedtatt? Rapporteres det?

Fornyes hovedplan og tiltaksplan?





## Ås:

Sanering av **fellesledninger** har pågått sammenhengende siden -90 tallet. **Ferdig** i 2017 (Dysterlia).

Samtidig fortløpende pålegg om fornyelse av **private stikkledninger**.

**Private avløpsanlegg**. Sammenhengende oppfølging fra 90-tallet til 2013. Krav om 90% rensing av fosfor og BOF<sub>5</sub>. (415 private anlegg nå, mange har knyttet seg til kommunalt ledningsnett).

Nå/framover:

- Sanering av de eldste separatsystemene (betong). Spore og reparerer feilkoblinger.
- Revidere hovedplan
- Tilsyn med private anlegg



## **Renseanleggene, SFR og NFR**

Regulert av utslippstillatelsene og selskapsavtalene

Handlingsplan 2018/2019:

- -Prosessoptimalisering
- -Rehabilitering av røranlegg inn på anlegget
- -Beredskap på pumper (overløp)

### **Bestillinger:**

-Rapportere tonn utslipp – ikke bare prosenter

-Utrede Nitrogenrensing

### **Båtseptik:**

Vedta forskrift og bygg mottak.



## Arealpolitikk

Vekst og utbygging der i kommunen (og fylket?) hvor avløpsanleggene er renoveret.

Bruk utbyggingsavtaler til å oppgradere infrastrukturen.

Blågrønnfaktor: Sørge for effektiv tilbakeholdelse av overvann – spesielt i tettstedene





### **ØKONOMI:**

- Nybygge renseanlegg: 1000 mnok (ca 30000 pe) – kapitalutgift 100 mnok/år?
- Fornye ledningsnett: 50 mnok per år(?)
- Følge opp privatanlegg: 1 stilling, 200' per husstand(?)
- Avløpsgebyr: 3000 - 10000 kr/husstand

### **TEMPO:**

- Oppgraderer 1-2% av ledningsnettet årlig. Burde vært 2-3%?



### Så, hva kan kommunene gjøre for å bedre tilstanden i Oslofjorden?

1. Ta fram hovedplanen for vann, avløp og vannmiljø fra skuffen.
2. Vedta regelmessig og hyppig rapportering på tiltaksdelen
3. Vedta ny, ambisiøs hovedplan som i det minste omfatter:
  - a. Sanering av alle fellesanlegg
  - b. Opprydning i alt spredt avløp
4. Ikke se oss blinde på avløpsgebyrene, innbyggerne **vil** betale for ren fjord
5. Forvent regelmessig rapportering på målparametere for miljøtiltak i landbruket. Som del av ordinære tertial og årsrapporter fra kommunedirektøren.
6. Få på plass mottak for båtseptik
7. Vær strenge og tydelige på utbyggingsavtaler, overvannshåndtering og blågrønnfaktor.
8. Start planlegging av nitrogenrensing

ALTSÅ: Slutt å gjødsle fjorden